

Kalodont

najboljša

krêma za zobe
stane
od 21. decembra 1914
70 vinarjev.

Nadvojvoda Evgen.

Glavni poveljnik naših v Srbiji nastopajočih vojakov, feldcajmojster Potiorek šel je iz zdravstvenih ozirov v pokoj. Glavno komando

Erzherzog Eugen

na jugu prevzel je zdaj nadvojvoda Evgen, general kavalierije, katerega sliko danes pričasamo.

Trdnjava Krakove.

O naši trdnjavi Krakovi, katera je bila Rusom nekaki cilj, piše „Schlesische Volkszeitung“ m. dr.:

Krakova bila je že od starih časov sem utrjeno mesto, ki je varovalo prehod čez Vislo. Še danes se vidi veliki ostanek starih utrd, namreč del „Florjanovih duri“, ki so bile leta 1498 zgrajene in ki imajo 7 stolpov. Danes je Krakova seveda po vseh tehnično vojaških predpisih kot močna trdnjava zgrajena. Že naravna lega ob reki in sredi velike skupine gršev na pravi mesto tako primerno kot trdnjavo. Skozi stoletja bila je ta trdnjava pozorišče velikih bojev. Vkljub temu je bila Krakova vedno središče živahne trgovine; tu se najde še zdaj neko veliko trgovinsko hišo Bethmann.

Mnogo zgodovinskih spominov zvezanih je s to staro prestolico Poljakov, ki je bila skozi stoletja mesto vladanja, kronanja in pogrebov poljskih kraljev. Krakova videla je napredovanje poljske moči, cvetela je in živila pod krilami belega orla, in padla, ko je ta orel omedel. Šele pod avstrijsko vlado pričela je Krakova nanovo cveteti.

Ednajst stoletij obsega zgodovina tega mesta in znaki se kažejo še danes na njegovem starem obliju. Poljstvo in Nemštv trčala sta tukaj skupaj; merila sta svoje moči, enkrat v mirnem tekmovanju, drugič zopet v hudem boju. Madžari in Tatari plenili in požigali so v tej trdnjavi, črna smrt divjala je v njenem zidovju. Švedi in Rusi napadali so mesto; ali vsi sovražniki niso zamogli življenske moči tega mesta uničiti; kajti Krakova ima srečno lego v plodoviti dolini Visle ob izoku Rudawie in ob velikih proti vzhodu vodečih trgovinskih cestah.

Poljski kronisti pripisovali so ustanovitev mesta nekemu tajnostnemu vojvodi imenom Krok (Krakus), pradelu najstarejšega slovanskega knežjega rodu. Pozneje prišlo je hitro se razvijajoče mesto pod poljsko vlado in je postal celo glavno mesto Poljske. Že leta 1250 poklical je kralj Boleslaw nemške koloniste in jim dal velike

predpravice; podelil jim je in tudi celi Krakovi nemške postave. Wladislav I. dvignil je Krakovo kot rezidenco in se je pustil leta 1320 tam kronati. Najbolj pa je cvetelo mesto pod njegovim sinom Kazimirjem I. (1333 do 1370). Ta je dal Krakovi trdnješ zidovje. Zgradil je namesto starega lesenega grada velike palače ob Wawelu, ustanovil univerzitet in onkraj Visle predmestje Kazimierz. Trgovina in delo je cvetelo, velike, skoraj izključno nemške trgovinske hiše nakupičile so vsled trgovine z Rusijo velikanske svote, Fuggerji, Bethmanni, Vierzingi in Turzizi bili so trgovski kralji v polnem zmistu besede. Na vsak način je dosegla Krakova pod njim in njegovim prvim naslednikom svoj najlepši cvet. Učenjaki in umetniki so obdajali vedno prestol Jagellonov, kraljevi dvor je širil bogastvo, pa tudi izobrazbo po mestu.

Ko se je kraljevi dvor leta 1610 v Varšavo preselil, dobila je Krakova prvi hudi udarec, kateremu so prav hitro še drugi sledili. Vedne švedske vojske uničile so trgovino, težki davki in kontribucije so razrušili blagostanje. Koncem 18. stoletja štelo je mesto, ki je imelo enkrat čez 80 000 prebivalcev, komaj 9.450 prebivalcev.

Pri tretji delitvi Poljske leta 1795 prišla je Krakova v avstrijsko last. Za kralek čas postala je leta 1815 še enkrat samostojna republika za 30 let. Od tedaj pa je del Galicije in last Avstrije.

Zemljevid Galicije.

Avstro-ogrška ofenziva v Galiciji se prav lepo razvija. Rusi so sicer še mnogo novih moči dobili, ali vendar se jim slabo godi. Naše čita-

Karte zu den österreichischen Erfolgen in Galizien und Polen.

telje bode gotovo majhni zemljevid važnih krajev v Galiciji in Karpatih, ki jih poročila vsak dan omenijo, zanimal.

Vojска

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

Rdeči križ,

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vse, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Razno.

Naknadni črnovojniški nabori na Štajerskem se vršijo: 20. januarja v Celju za črnovojnike iz Celja ter iz okrajin glavarstev Celje in

Brežice; 21. januarja v Celju za črnovojnike iz okrajin glavarstev Konjice, Ljutomer, Ptuj (tudi mesto) in Slovenji Gradec; 21. januarja v Mariboru za mesto Maribor ter mariborsko in radgonsko okrajno glavarstvo. Pričetek naborov v Celju vsakokrat ob 8. uri zjutra v domobranci vojašnici, v Mariboru ob pol 9. uri v „Gambrinushalle“ na Schillerjevi cesti.

Odlikovan je bil na severnem bojnem polju sin tukajšnjega knjigotržca in tiskarja našega lista, gospod Dr. Viljem Blanke, rezervni nadzdravnik pešpolka štev. 7 z zlatim zaslужnim križem s krono na traku hrabrostne kolajne za svoje požrtvovalne in hrubre čine pred sovražnikom. Vsa čast njemu in njegovi družini!

Toča v januarju. Iz Gradca se od 4. t. m. poroča: Danes zvečer proti 7. uri pričela je pri nas nakrat toča padati. Padala je kakor rženo zrno debela toča. Pač čudna prikazen sredi zime!

Umor v novoletni noči. Ob izhodu vasi v Gamicu našli so na novoletni dan zjutraj kočarja Petra Markoviča umorjenega. Poizvedbe orožnikov so dognale, da je Markovič, ki je bil jako mirni človek, ponoči zapustil neko gostilno. Kmalu nato bil je zahrbtno napaden. Sunek z nožem v glavno žilo ga je takoj usmrtil. Nasu mu sta dva fanta, od katerega so enega že zaprli. Vzrok groznega umora je baje neko staro hudo sovraščvo.

Tatova. V zadnjih dneh zgodila se je v Beljaku in okolici cela vrsta v瘤ov. Zdaj se je posrečilo policiji, zapreti delavca Johana Lartizara in Valentina Kargla, ki sta te tativne zadrževali.

Detomorilka. V okrajni sodniji v Ebersteinu zaprli so 28-letno deklo Terezijo Pečarnik iz Hochfeistrizza. Dekla je po lastnem priznanju pred skoraj enim letoma svojega enomeseca nega otroka zadavila.

Brezplačno prevažanje za vojake na bojnom polju namenjenih daril. Katera zbira in razdeljuje c. in kr. vojno ministretvo, urad za vojne oskrbe na Dunaju in vojno oskrbovalni urad ministrstva kralj. ogrske deželne brambe. S takojšnjo veljavnostjo do preklica, najkasneje pa do 1. februarja 1915 se dovoli na vseh v obratu c. kr. avstr. drž. železnic stoječih normalno in ozkotirnih progah za naslednje navedeno blago, ki se odda kot brzovozno blago, brezplačno prevažanje pod sledečimi pogoji: 1. Olajšava se razteza: a) na spodnjo in vrhno obleko vse vrste, b) tobak vsake vrste, vino, čokolado in kandite (sladkorke), c) vse blago, ki je namenjeno za osebno uporabo vojakov na bojnom polju. Blago, ki očividno ni sposobno za osebno uporabo vojakov na bojnom polju, je izključeno od brezplačnega prevažanja. 2. Označbi vsebine v vozilih mora biti že pri oddaji blaga pripisan pristavek: „Darila za vojake v vojski“. 3. Prednji in prevzetja po dohodu so pri posluževanju te olajšave izključena. Kot sredna nabiralnica veljajo c. in kr. vojno ministerstvo, vojnooskrbovalni urad na Dunaju, nadalje ministrstvo kralj. ogr. deželne brambe, vojnooskrbovalni urad v Budapešti, slednji le za pod točko a) in b) imenovane predmete. Pošiljanje naturalnih daril je urejeno kakor sledi: 1. Darila za vojake v vojski naj pošljajo darovalci najbližji podružnični nabiralnici, da jih naprej pošlje. 2. Kot podružnične nabiralnice pridejo v poštev: „Nabiralnica naturalnih daril vojnooskrbovalnega urada“ za slovensko okrožje in Gorico, „Nabiralnica naturalnih daril vojnooskrbovalnega urada v Celovcu“, „Nabiralnica naturalnih daril vojnooskrbovalnega urada v Ljubljani“, „Nabiralnica naturalnih daril vojnooskrbovalnega urada za Trst in Istro v Trstu“, „Nabiralnica naturalnih daril vojnooskrbovalnega urada v Beljaku“. 3. Večje pošiljatve naj naznajijo darovalci, predno jih odpošlijo, c. in kr. vojnemu ministrstvu, vojnooskrbovalnemu uradu na Dunaju. Na podlagi teh prijav dobijejo darovalci od vojnooskrbovalnega urada v svrhu direktno odpošiljatve uradno izgotovljene vozne listke, v katerih mora biti napisano c. in kr. vojno ministerstvo, vojnooskrbovalni urad na Dunaju kot odpošiljatelj in eno c. in kr. etapno poveljstvo kot sprejemnik.

Koliko časa imajo svojci vpoklicanih pravice do podprtje za preskrbo. Svojci vpoklicani dobivajo podporo za preskrbo (če so drugi zakoniti pogoji dani) ves čas, dokler je vpoklicani

zaradi odhoda k vojakom zadržan izvrševati svoj poklic, torej od dneva, ko odrine v vojaško službo in zapusti svoje redno bivališče, pa do vrnitve. Za slučaj, da vpoklicani dezertira ali je sodniško obsojen v težek zapor ali še na hujšo kazen, preneha pravica podpore z dnem, ko je vpoklicani dezertiral, ali ko je obstala obsooba pravomočna. Ako je vpoklicani v kakem boju ubit ali če se ga po kaki bitki pogreša, ali če umrje zaradi poškodbe, ki jo je dobil v vojaški službi, ali vsled bolezni, preden je bil odpuščen iz vojaške službe, pristaja podpora svojem še nadaljnih šest mesecov od dneva smrti ali pogrešenja. Za svojce vojnih prostovoljev veljajo glede preskrbe iste določbe, kakor za svojce onih, ki so bili uradno vpoklicani.

Vojne izgube. Po izkazih o vojnih izgubah objavljenih tekem zadnjih dni posnemamo: Izkaz štev. 71 vsebuje 2352 imen moštva in 81 imen častnikov; mrtvih je 390 vojakov, od katerih je 26 častnikov, 47 mož in 5 častnikov je vjetih. Prizadeti so skoraj izključno le ogrskega domobranskega polka št. 20 in le neznanost tudi pešpolka št. 7 in 92 ter domobraska pešpolka št. 9 in 26. — Izkaz štev. 72 navaja 3210 imen, med njimi je 113 imen častnikov. Mrtvih je 472 vojakov, med njimi 29 častnikov; vjetih je 124 mož, od teh 6 častnikov. Neječ sta prizadeta pešpolka št. 14 in 16 ter tirolski lovski polk štev. 2, nadalje črnovojniški polki št. 3, 6, 27 in 38. — Izkaz štev. 73 prinaša 3527 imen, med njimi je 117 imen častnikov. Mrtvih je 519 vojakov, od teh 28 častnikov, vjetih je 53 mož in 6 častnikov. Največ izgub je imel pešpolk št. 41, potem pešpolki št. 1, 25, 58 in 76, bosansko-hercegovski pešpolk št. 1 in ogrski črnovojniški polk št. 6. — Izkaz štev. 74 priobčuje 3568 imen, od teh je 152 imen častnikov. Mrtvih je 607 vojakov, med njimi 34 častnikov, vjetih je 101, od teh 11 častnikov. Prizadet je največ pešpolk št. 36, potem pešpolka št. 27 in 78, lovski bataljon št. 8, domobraska pešpolka št. 34 in črnovojniški polk št. 27. — Izkaz št. 75 navaja 3311 imen med temi je 228 imen častnikov. Mrtvih je 779 vojakov, med njimi 45 častnikov, vjetnikov je 120, med njimi 18 častnikov. — Izkaz št. 76 priobčuje 3944 imen, med njimi je 133 imen častnikov. Mrtvih je 517 vojakov, med njimi 31 častnikov; vjetnikov 363, med temi 12 častnikov. Največ je prizadet pešpolk št. 38, potem pešpolki št. 18, 27, 28, 33 in domobraska pešpolka št. 13 in 16. — Izkaz št. 77 vsebuje 3912 imen, med njimi je 177 imen častnikov. Mrtvih 515 vojakov, med njimi 24 častnikov; vjetnikov 366, med njimi 18 častnikov. V prvi vrsti sta prizadeta pešpolka št. 49, 54 in bosanski pešpolk št. 4, potem pešpolki štev. 73, 84, 91, bosanska pešpolka št. 1, 2 in domobraska pešpolka štev. 7 in 15. — Izkaz štev. 78 zaznamuje 3680 imen, 78 je častnikov. Mrtvih je 577 vojakov med njimi 19 častnikov; vjetnikov 115, med njimi 7 častnikov. Najbolj prizadeta sta domobraska pešpolka št. 21 in 28 ter ogrski pešpolk št. 19, potem pešpolki št. 6, 26 in 87, lovski bataljon št. 11 ter ogrski črnovojniški polk št. 11. — Izkaz štev. 79 vsebuje 3440 imen, med njimi je 114 imen častnikov. Mrtvih je 602 vojakov, izmed njih je 28 častnikov; vjetnikov 181, med temi 11 častnikov. Prizadet je zlasti tirolski lovski polk št. 2 in tirolski strelci št. 1, nato tirolski polk lovcev št. 3, bosanski pešpolk št. 2, lovski bataljon št. 28 in ogrski domobraska pešpolk št. 28. — Izkaz št. 80 priobčuje 2252 imen, med njimi je 77 imen častnikov. Mrtvih je 292 vojakov, med njimi 19 častnikov; vjetnikov je 280, med njimi 7 častnikov. Prizadeta sta v prvi vrsti pešpolka št. 9 in 66, potem domobraska pešpolk št. 36 in črnovojniški polk št. 8.

Dva srbska prijatelja imenom Alojz Vuga in Janez Kancclar iz Solkana so v Gorici zaprli in na ljubljanski grad prepeljali.

V Splitu zaprli so nekaj šolarjev 7. razreda hrvatske višje realki.

Veleizdajski letaki. Ljubljanski listi poročajo: V Pragi skušajo neki elementi širiti med prebivalstvom posebne letake veleizdajske vsebine. Poslano je bilo nekaj takih letakov baje tudi že v ljubljano. Očividno se pospešuje širjenje teh letakov iz ruske strani. Vsakomur svetujemo, če mu pride tak letak v roke, da ga takoj izrci policiji! — (Ker ni izključeno, da

bi se odake strani poskušalo take veleizdajskie letake širiti tudi po Štajerskem in Koroškem, opozarjammo nanje in se pridružujemo nasvetu, da se naj take letake takoj, ako mogče pa tudi njih razširjevalcu policiji ali pa orožnikom izroči. Op. ur.)

Kolera se je pojavila na Selu pri Ljubljani.

Cudni veteranci! Iz Prage se poroča, da je policija vstavila za 6 tednov izhajanje glasila čeških veterancev.

Wolfsberg na Koroškem postal je danes že do malega — rusinski. Dosedaj se je namreč tam naselilo že 6.500 galiških, večinoma rusinskih beguncov.

V Trbižu so pokopali nekoga tamkaj umrela vojaka, o katerem niso mogli dognati, kdo da je. Vojaka so pred pokopanjem fotografirali.

Zenski redvobel. V Celovcu se nahaja neka strežnica, ki nosi vojaško uniformo s šaržo feldvabela in z znakom Rdečega križa ter pripada gorskemu kanonirskemu regimentu št. 3. V sanitetni družbi na bojišču se je tako odlikovala, da je bila povišana za feldveba. V kratkem odiše zopet na bojišče.

Uboj v pisanosti. Dne 26. decembra zvečer prijanjevala sta v neki gostilni v Sv. Barbari v Halozah čevljar Štumberger in posestnik ter čevljar Janez Podhostnik, oba iz Građišča doma. Podhostnik, ki je bil močno pisan, vzel je Štumbergerju steklenico z žganjem iz žepa in je žganje izpil. Vsled tega prišlo je do prepira in končno je dobil Podhostnika udarec po glavi. Proti pol 10. uri zvečer zapnista sta oba gostilno. Na cesti napadel je Štumberger nakratk Podhostnika in ga udaril s sodarskim kladivom tako kudo po glavi, da se je ta takoj na tla zgrudil. Napadalec pričel je Podhostnika zdaj neusmiljeno obdelovati. Prizadel mu je razne teže rane na glavi in ga pustil potem nezavestnega na cesti v snegu ležati. Tam so ga ljudje 27. decembra zjutraj v kri našli. Prenesli so ga v hlev gostilne, kjer je umrl. Ubijalca Štumbergerja so še isti dan aretilari in potem pristojni sodniki oddali.

Na razna vprašanja naznajamo tem potom, da letos „Štajerčevega kmetskega koledarja“ zaradi iz vojne sledičnih težav in razner nismo izdali. Prihodnje leto upamo koledar, ki se je tekom let tako priljubil, zopet izdati.

Mrtvega našli. Iz Sv. Mohorja na Koroškem poročajo, da so našli šolski dečki 63 letnega hlapca Andreja Gaggl v Inzersdorfu v tamošnjem potoku mrtvega ležati. Nesrečne je bržkone ponoči raz mosta padel in utonil.

Zaradi previških cen. Kmetska hčerka Otilija Achatz iz Niederdorfa pri Celovcu je v Celovcu za liter mleka 30 vin. zahtevala. Ker je v Celovcu maksimalna cena mnogo manjša, bila je zaradi pretiravanja cen na entedenza poračuna obsojena.

Albanska želja Avstro-Ogrski in Nemčiji. „Reichspost“ dobila je od enega najodličnejših in najpomembnejših albanskih dostojanstvenikov v Skutariju ob novem letu sledče pismo: — „Naj bi Gospod vseh gospodov in armad leta 1915 nemško-avstrijsko stvar tako sodil, da se budem zamogli kmalu njene zmage veseliti. Mi prijatelji teh dveh nam vedno naklonjenih držav upamo, da ju budem smeli kmalu kot na cilju stopeče zmagovalce pozdraviti. Bog to daj, Bog to daj! Vam narodom vseh narodov želimo blagoslovjeno novo leto!“

Kaj je potrebno za preskrbo moderne armade? O tem si napravimo lahko sliko na podlagi primere, katero čitamo v listu „Journal de Genève“. Eden sotrudnikov tega lista obiskal je eno francoskih štacij, ki tvorijo središče preskrbovalne službe za francosko armado. Na tej štaciji se mora vsaki dan živilska sredstva za 300.000 mož preskrbeti. Vsak dan se odpelje od takaj 6 dolgih vlakov, ki so naloženi s krom, mesom, zelenjavjo, sladkorjem, vinom, kavo, žganjem, tobakom, rižem, ovsem in z drovami za kurjavo. Teh 300.000 mož perabi vsak dan 1.200 glav živine, med njimi 600 glav govede, in požgejo vsak dan 40.000 kg drv. En sam vlak pelje 270.000 porcij kruha, 37 dvojnih centov sardin in 35 dvojnih centov sira. Vsak dan ima francoski vojak pravico na 15 gramov tobaka, na četrta litra vina in 1/10 litra žganja.

Eksplozija v francoski municipijski tovarni. Iz Curiha poročajo: Kakor poročajo iz St. Gerwaisa na Savojskem, se je dogodila v tovarni za razstreljivo v Cheddesu, 5 kilometrov od Gerwaisa, velika eksplozija. V tej tovarni so izdelovali razstreljivo chenitte, ki je zdaj v velikih množinah izdelujejo za francosko armado. Že nekaj časa izdelujejo tam tudi turpinit, ki ima svoje ime po izumitelju Turpinu. V tovarni je bilo dozdaj zaposlenih okoli 500 delavcev. V Genfu govorijo, da se je zgordil zločin. Tovarna je v zadnjem času dobila do 44 zabojev turpinita za francosko armado. Ker je brzjavna in telefonična zveza s Savojskem pretrgana, prihajajo le počasi poročila iz Cheddesa. Oficielno se poroča, da je eksplodirala ena bomba ter ubila dva delavca. Dognano pa je, da v Cheddesu ne izdelujejo bomb.

Božič v streliških jarkih. Vojni poročevalec lista „Vossische Zeitung“ opisuje, kako so se povod v strelih jarkih pripravljali za božični večer. Povod so se videla majhna božična drevesa, ki so jih poslali iz domovine, smreke, po katere so šli v gozd. Indendantura je dala sveče in okraske. Moštvo je bilo povod dobro razpoloženo. Veliko veselje je povzročila sledeča odredba prestolonaslednika: „Božič na Francoskem, v najožjem stiku s sovražnikom! Te svečanosti mi vsi ne bomo nikdar pozabili. V to svrhodželim vsem članom moje hrabre armade božjega blagoslova, dokler si ne bomo z vojaško srčo bojevnikov, ki se zavedajo svoje dolžnosti, izvjevali miru, na kar bomo mi in naša ljubljena domovina ponosni. Kakor je moj ded, prestolonaslednik Friderik Viljem, poslal o božiču leta 1870. svoji hrabri armadi, vašim očetom in dedom, tako pošiljam jaz vsakemu posameznemu izmeju mojih sobojevnikov kot malo spominsko darilo na skupno božično svečanost v času, največjem za Nemčijo, pipo z mojo sliko.“

Nadvojvoda Karol Franc Jožef Avstrija d'Este. Vsled cesarske odredbe z dne 31. oktobra 1914 je prestolonaslednik nadvojvoda Karol Franc Jožef upravičen, da sme za se in za svoje enakorodne naslednike združiti ime in grb rodbine Este s svojim lastnim imenom in grbom. Podlaga tej cesarski odredbi tvori testamentskična odločba nadvojvode Franca Ferdinandu z dne 3. junija 1907. — Nadvojvoda Franc Ferdinand je po smrti vojvode Franca V. Modenskega dne 20. novembra 1875 podedoval z modensko zapuščino, obenem tudi naslov Este in se je od tedaj imenoval s cesarskim dovoljenjem Franc Ferdinand Avstrija d'Este. Šeleko je glede prestolonasledstva prišel na prvo mesto, saj je odpovedal, da tudi ne formalno, naslovu Este. Nadvojvoda Franc Ferdinand je svoj čas podedoval po vojvodi Modenskem 80 milijonov goldinarjev z obveznostjo, da sprejme in nosi ime Este, ki bi sicer s smrtno vojvode Franca V. ugasnilo. Princa, pretendent don Karlos in don Alfonso, sta dobila vsak po en milijon v gotovini, poslednji razentega grad Chlumec na Češkem. Po tragični smrti nadvojvode Franca Ferdinandu ni bilo jasno, v koliko je cela zapuščina obremenjena z modensko substitucijsko obveznostjo, posebno glede posestev Konopišt in Chlumec, ki sta bili kupljeni z denarjem iz modenske zapuščine.

Odlikanja pri spodnještajerskih polkih. Red zelenze krone 3. razreda z vojno dekoracijo je pobil podpolkovnik Franc Hossner, peš. 47., poveljnik 87. pešpolka, dalje major Jos. Degelmann in stotnik Viljem Medicus, peš. 87.; vojaški zasluzni križec z vojno dekoracijo sta dobila stotnik A. Kos in nadporočnik plm. Koepf, peš. 87.; cesarska pohvala se je izrekla rez. poročnikom dr. Ivanu Pikušu, Ern. Schmidtu, Adolfu Odorferju, nadporočnikom pl. Holtzu, E. Holubu, Rudolfu Orlu, Antonu Salvadorju, rez. poročniku dr. E. Karlu in polkovnemu zdravniku dr. Juriju Kreiczkiju, vsi peš. 87.; srebrno hrapostno kolajno 1. razreda so dobili: narednik Ivan Leskovšek, orožni mojster Iv. Srebotnik, četovodje Fr. Karba, Franz Leskošek, M. Podvičan, Franc Wagner in Juričan, dalje desetnika Angelo Mian in Jakob Škrubec, vsi od 4. bataljona peš. 87.; od istega bataljona so dobili srebrno hrapostno kolajno 2. razreda: narednik Jožef Strelec, četovodje M. Fras, Alojz Lisjak, Anton Sikošek, Ivan Smalčič, Jožef Urbanc, Jožef Zej, desetnika Jakob Plejňšek, Fr. Vrtič,

poddesetniki Franc Geršak, Simon Hren in Jožef Kragl ter pešec Anton Kunšak; končno je izreklo vrhovno poveljstvo balkanske armade pojavilo sledenim možem 87. pašpolka: štabnemu naredniku Fr. Urch, naredniku Fr. Rajovec, četovodjem Hart. Bočku, Fr. Emeršiču, Ivanu Ilijasu, Al. Spindlerju, Jožetu Kaučiču in Al. Rakošu; desetnikom Jak. Avsecu, A. Deželaku, Juriju Ferlinu, Maksu Habincu, Sim. Merčniku, R. Lesjaku, Juriju Sekirniku, Iv. Tkalčiču, Fr. Vidrichu, M. Žuraju, poddesetnikom V. Foglu, Fr. Pavliču, Fr. Ruskerju in Jožetu Škarlovniku, končno paščem M. Belšaku, Petru Kancinu, Antonu Pešku, M. Vazu, Al. Žabarju in trobentu Jožetu Koncu. Cesarska pojava je bila izrečena nadporočniku Vlaclavu Dietzu, paš. 26 in srebrno hrabrostno kolajno 1. razreda je dobil narednik Alojz Popelar.

Naša armada in narodnost, ki jo tvorijo. V naši pehoti služi 26% Nemcov, 17% Madžarov, 14% Čehov, 5% Slovakov, 9% Poljakov, 9% Rusinov, 9% Hrvatov in Srbov, 7% Romunov, 3% Slovencev in 1% Italijanov. Pri lovcih služi 46% Nemcov, 6% Madžarov, 14% Čehov, 4% Slovakov, 5% Poljakov, 5% Slovencev, 4% Hrvatov in Srbov, 12% Italijanov, 3% Romunov in 1% Rusinov. Pri konjenici je 19% Nemcov, 33% Madžarov, 15% Čehov, 13% Rusinov, 11% Poljakov, 5% Hrvatov in Srbov, 2% Slovencev, 1% Slovakov in 1% Rumunov. Pri artiljeriji služi 40% Nemcov, 14% Madžarov, 14% Čehov, 9% Poljakov, 6% Slovakov, 5% Rusinov, 4% Slovencev, 4% Hrvatov in Srbov, in 4% Romunov. Pri pionirjih je 50% Nemcov, 26% Čehov, 13% Madžarov, 3% Slovakov, 3% Poljakov, 2% Slovencev, 2% Hrvatov in Srbov in 1% Rusinov. Pri temu služi 25% Madžarov, 19% Nemcov, 13% Rusinov, 12% Čehov, 10% Poljakov, 8% Hrvatov in Srbov, 6% Slovakov, 3% Romunov in 2% Slovencev. Pri saniteti je 40% Nemcov, 14% Čehov, 14% Madžarov, 7% Slovakov, 7% Poljakov, 6% Rusinov, 5% Hrvatov in Srbov, 4% Slovencev, 2% Romunov, in 1% Italijanov. Po teh statističnih podatkih služi torej v skupni armadi 29% Nemcov, 18% Madžarov, 15% Čehov, 9% Poljakov, 8% Rusinov, 7% Hrvatov in Srbov, 6% Slovakov, 5% Romunov, 3% Slovencev in 1% Italijanov. Pri avstrijski vojni možnarici je 46% Hrvatov in Srbov, 27% Italijanov, 10% Nemcov, 7% Madžarov, 5% Čehov, 4% Slovencev in 1% Poljakov.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avtirske poročilo od četrte.

K.-B. Dunaj, 6. januarja. Uradno se razglaša:

Že več mesecev sem z menjajočim uspehom se vršči boji v Karpatkem gozdnem gorovju trajajo naprej. Karakterizirajo se kot podjetja manjšega štila v mnogo oddaljenih samotnih dolinah. V zadnjih dneh, okrepčan z novimi močmi, poskusil je sovražnik ob posameznih rekah z napadi na prostoru pridobiti.

Zahodno Uszok prelaza in v vzhodnih Baskidih vlada mir.

Na fronti severno in južno Visle traja od včeraj artiljerijski boj.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo od četrte.

K.-B. Berlin (W.-B.), 6. januarja. Iz Velikega glavnega stana se danes dopoldne poroča:

Zahodno bojišče. Francozi so včeraj nadaljevali po načrtu obstrelejanja krajev za našo fronto. Vse eno jim je, da ubijajo s tem svoje lastne vojake; nam škoduje to obstrelejanje malo. — Pri Sonainu in v Argon-

s k e m g o z d u zavzeli smo več sovražnikovih strelskih jarkov, zavrnili razne sovražne napade, vjeli 2 francoska oficirja in čez 200 mož. — Na visočini zahodno Sennheim so se Francozi včeraj zopet vgnezdzili; vrgli smo jih pa z bajonetom raz visočine in niso upali nobenega novega napada. 50 planinskih lovcev smo vjeli.

Vzhodno bojišče. Na vzhodni meji in na severu Poljske tudi včeraj nobene spremembe. — Na Poljskem zahodno Visle so naši vojaki več sovražnikovih postojank in vzeli so prodri do Sucha-oddelka. Vjeli so 1.400 Rusov in 9 strojnih pušk. — Na vzhodnem bregu Pilice je položaj neizpremenjen.

Najvišje armadno vodstvo.

Tarnow zopet naš?

„Nowa Reforma“ v Krakovi poroča: Tarnow so v soboto po tako hudem boju Avstrijci i zasedli. Rusi so imeli velikanske izgube.

Ruske izgube do 22. decembra.

Francoski list „Matin“ poroča, da je ruska armada do 22. decembra izgubila 1.165.000 mrtvih in ranjenih.

Ruske izgube v Kavkazu.

List „Tanin“ v Konstantinoplu poroča, da so Turki v dosedanjih bojih v Kavkazu v jeli 15.400 Rusov in jih odpolali v notranje Turčije.

Amerika in Mehika.

K.-B. Frankfurt a. M., 6. januarja. — „Frankfurter Zeitung“ poroča po „Daily Telegraphu“, da so Združene države Amerike stavile na Mehiko ultimatum; v tem izjavljajo, da bi prvi boj onkraj meje Naco in Douglaša Združene države k pričetku sovražnosti prisili.

Zopetno obstrelejanje Belgrada.

Iz Rima prihajajo uradna poročila, ki pravijo: Na Silvestrov večer začeli so avstro-ogrski monitorji od Donave in Save z opetno obstrelejanje Belgrada. Več krogelj razpočelo se je v najživahnejših ulicah, pa so bila le poslopja poškodovana. V srbskih uradnih krogih se smatra to vojno akcijo kot začetek in uvod nadaljnih operacij avstro-ogrsko armade. Ker se pričakuje napade tudi na drugih točkah, je srbsko armadno vodstvo iz neutrjenih krajev svoje vojake v utrdbe poklicalo.

Nove ruske rezerve.

K.-B. Basel, 5. januarja. List „Baseler Nachrichten“ poroča: Ruski gardni kör se je od Bzure in Rawke nazaj potegnil, da boste čez Božič počival. Iz vse Ruvije se prinaša nove regimete v Varšavsko pokrajino. Dviganje starejšega razreda 1915 se vrši redno.

Mi se ne bojimo več prej ludim prehlajenjem, blečinam v križu, bodenjem, trganjem, neuralgiji, zobobolom in drugim bolečinam, odkar vemo, da Fellerjev rastlinski fluid z. n. „Elzafud“ takoj bolečine odpravi. 12 steklenic stane franko samo 6 kron od lekarinja E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz 241 (Hrvatsko). Obenem se lahko tam naroči Fellerjeve milo odvajalne „Elzafudilice“, 6 škatljic za 4 krone 40 h franko. Te so idealno sredstvo zoper pomajanje tiska, težave v želodcu, trdo truplo in drugemu motenju prebave.

Cepljeno trsje

sorte Mosler, Burgunder b., r., Sylvaner, Ruländer, Muškat, Traminer, Weltliner, Gutedel b., r., Kavčina, Ranfol, Stadkamenka, laški Riesling, cepljene na podlagu Riparia P., Rupestris Monticala, Riparia Rupestris, Solanis Berlandieri X Riparia X Teleki ta podlaga Berlandieri X Riparia Teleki je najboljša od vseh podlag, za apneni zemljo najboljša. Tudi več trsov korenjakov tegori omenjene vrste. Cena nizka in po dogovoru. Janez Werbnjak, trsnica Breg p. Ptuj.

ŽENITNA PONUDBA!

Mož, ki ima premoženja 20.000 K čiste vrednosti, se želi seznaniti z v gospodinjstvu izurjeno Slovenko tudi nemškega jezika zmožno, do 25 let starosti; več se izve z dopisom. Prednost imajo Spodnje-Štajerke. Naslov se izve v upravi tega lista.

Mlajše delavke,

tudi cele družine, dobijo delo kot „Spulerin“ ali Weberin v tkalnici (Segeltuchweberi) Thondorf, P. Liebenau p. Graecu. Stanovanja v personalni hiši.

Kupim

les za ruš ali gotovi ruš 10 m dolg in 9 10 m širok. Tudi sprejem pridnega mlinarskega učenca.

Aleis Kukowetz, mlinar, Ptuj.

31

Oženjeni kočijaž

ako mogoče z enim odraslenim sinom, sprejme se v graščini Ebensfeld pri Ptju 28

Viničar

z večimi ljudmi se z. 2. februarjem t. l. za Zavrč sprejme. Vprašanja na Hutter, Ptuj. 21

Sodarski

učenec

se pod dobrimi pogoji takoj sprejme pri g.

Hans Steudte,

sodarski mojster,

Ptuj, Brandgasse. 802

NAMIZNO SADJE

(Tafelobst)

jabolke, mašancker, goldranete in druge vrste kupi g.

K. Kovač, Zagreb,

Jelačić trg. 34

Lepa vila

v neposredni bližini Ptuja se pod ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več pove Josef Wesik, Puntigamer Bierdepot, Marburg, Mühlgasse. 601

Kiša

21

v dobrem stanu, zidana, z dvema sobama, kuhinja, klet in velbani hlev, čez 100 sadnih dreves, 2 orala zemlje, ob okrajni cesti, 7 minut od cerkve in šole, 25 minut od železnice se za 4500 K takoj prodaja. 2000 K ostane labko na hiši.

Na obroke 4K

Kdor hoče zlato verižico in srebrno uro po ceni kupiti, naj piše takoj na

R. Lechner, Goldwarenhaus, Lundenburg 661.

Razglas.

okrajna hranilca

v Konjicah

obresti vloge od 1. pro-

sinca 1915 po . 5%

Enakočasno je povisala

obresti od posojil

na zemljišča na . 6%

in od občinskih in

društvenih posojil

na 5%

Ravnateljstvo.